

Bostadsanpassningsbidrag

Årsrapport 2020

2020-03-15

Bostadsanpassningsbidrag – Årsrapport 2020

Mars 2020

DNR 7539/20

Ansvarig

Göteborgs Stad Fastighetskontoret

Kontaktpersoner

Johan Bornhall johan.bornhall@fastighet.goteborg.se

Patrik Andersson patrik.andersson@fastighet.goteborg.se

Innehåll

1	Sammanfattning	4
	Ansökningar och kostnader	4
	Till vilka gick bidraget?.....	4
	Sammanfattande slutsatser	5
2	Inledning	6
	Om bostadsanpassningsbidraget.....	6
	Om handläggning av ansökningar	6
3	Resultat	7
3.1	Ansökningar och beslut	7
3.2	Bidragsbelopp och kostnadsintervall.....	8
3.3	Köns- och åldersfördelning	9
3.4	Vanligaste åtgärderna.....	10
3.5	Boendeform.....	10
3.6	Avslag och överklaganden.....	11
3.7	Skillnader inom staden	12
3.8	Reparationsbidrag	13
3.9	Återställningsbidrag	14
3.10	Handläggningstider.....	15
3.11	Total kostnad per invånare	16
4	Verksamhetsutveckling	17
	Pandemins påverkan på verksamheten	17
	Fortsatt nöjda sökanden	17
	Ny rättspraxis för hjälpmedelsförråd och ändrade regler för trappklättrare inom Göteborgs stad.....	18
5	Sammanfattande slutsatser	19
	Fortsatt färre ansökningar än tidigare år	19
	Relativt liten påverkan av pandemin på resultatet	19

1 Sammanfattning

Ansökningar och kostnader

Under året inkom totalt 4 100 ansökningar till fastighetskontoret kopplat till lagen om bostadsanpassningsbidrag. Av dessa gällde 2 800 bostadsanpassningsbidrag, 1 300 reparationsbidrag och 80 återställningsbidrag. Det är sju procent färre ansökningar totalt jämfört med 2019 och drygt tolv procent färre med 2018. Ansökningar om reparationsbidrag (reparation, service och besiktningar av tidigare beviljade anpassningar) har också minskat jämfört med tidigare år, drygt nio procent. Fastighetsägare har möjlighet att ansöka om återställningsbidrag för att ta bort bostadsanpassningar som inte längre används. Generellt inkommer få ansökningar varje år men under 2020 fortsatte bidraget att öka likt tidigare år. Dock är antalet ansökningar om återställningsbidrag fortfarande färre än 100 per år.

	2018	2019	2020
Bostadsanpassningsbidrag	3 207	3 015	2 815
Reparationsbidrag	1 598	1 381	1 256
Återställningsbidrag	51	69	77
Totalt	4 858	4 465	4 148

Tabell 1 - Antal ansökningar 2018-2020, fördelat på typ av ansökan

Det totala bidragsbeloppet för samtliga bidragsformer minskade med 1,5 miljoner kronor jämfört med 2019 och uppgick till 58,1 miljoner kronor. De vanligast ansökta åtgärderna under året var anpassning av trösklar, montering av stödhandtag, installation av dörröppnare och spisvakt och ersätta badkar med anpassade duschkabiner/duschrum. Att reparera tekniskt avancerad utrustning som exempelvis hissar eller dörrautomatik är den fjärde mest vanliga åtgärden och beviljas genom reparationsbidrag.

Av de ansökningar som registrerades under 2020 hade 67 procent fått beslut inom två månader. Målvärdet för handläggningstiden är att 75 procent av ärendena ska få sitt beslut inom två månader. Knappt 80 procent hade fått sin ansökan beslutad inom tre månader. Av de som fått beslut hade den genomsnittliga handläggningstiden minskat något från 50 dagar till 44 dagar. De personer som ansökte om bidrag är fortsatt mycket nöjda med fastighetskontorets handläggning och Nöjd-kund-index ökade under året från 77 till 79.

Till vilka gick bidraget?

Av de som beviljades bostadsanpassningsbidrag 2020 var 63 procent kvinnor och 37 procent män, vilket i princip är samma fördelning som tidigare år. Medelåldern för en person som ansökte om bostadsanpassningsbidrag var 75 år, vilket innebär att medelåldern fortsatt att minska från 76 år 2019 och 79 år 2018. Precis som tidigare år är det tydligt att den genomsnittliga kostnaden för en anpassning minskar med stigande ålder. Genomsnittskostnaden är som högst

för de under 18 år, strax under 66 000 kronor per beviljad ansökan, och lägst för de över 84 år, strax under 19 000 kronor per beviljad ansökan.

Sammanfattande slutsatser

Likt 2019 har antalet ansökningar om bostadsanpassningsbidrag som skickats in till fastighetskontoret fortsatt att minska. Det innebär att antalet ansökningar minskat för tredje året i rad, totalt 23 procent sedan 2017. Nedgången under 2020 har sannolikt påverkats av den pågående coronapandemin som minskat personers möjlighet och vilja att uppsöka sjukvården för att få sitt behov av bostadsanpassning intygat. Jämfört med andra kommuner har både Stockholm och Malmö haft liknande nedgång under 2020 som Göteborg.

Förutom en viss påverkan på antalet ansökningar har coronapandemin även påverkat verksamheten på annat sätt. Resultatet från 2020 visar dock att pandemins påverkan varit större på verksamheten och de som arbetare i den, än på resultatet för de den är till för. Minskningen av andelen ansökningar som fått sitt beslut inom två månader har varit relativt liten och fördröjningen endast ett par veckor i genomsnitt. Den nöjdhetsundersökning som genomfördes under augusti månad visade också att de sökandes nöjdhet (Nöjd-kund-index, NKI) till och med ökat något under 2020 från 77 till 79. Sammantaget ger detta en förhoppning om fortsatt gott resultat under 2021 då restriktioner på grund av coronapandemin fortsatt förväntas påverka verksamheten under året.

2 Inledning

Göteborgs stads fastighetsnämnd ansvarar för handläggning av bostadsanpassningsbidrag, reparationsbidrag och återställningsbidrag. Beslut i ärenden gällande dessa bidragsformer fattas av fastighetskontoret på delegation av fastighetsnämnden. För att säkerställa att nämnden kan följa utvecklingen av bostadsanpassningsbidraget redovisar fastighetskontoret årligen utfallet.

Om bostadsanpassningsbidraget

Bostadsanpassningsbidrag lämnas för åtgärder som behövs för att personer med funktionsnedsättning ska kunna använda sin bostad på ett ändamålsenligt sätt. Kommunen prövar ansökan och står för kostnaden med bidraget. Från och med 1 juli 2018 regleras villkoren i lagen (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag. Förutom bostadsanpassningsbidrag reglerar lagen (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag även reparationsbidrag som är ett bidrag för att reparera, besiktiga och serva tekniskt avancerad utrustning. Lagen reglerar även återställningsbidrag som fastighetsägare av hyresrätter och bostadsrätter kan ansöka om för att återställa fastigheten från tidigare anpassningar. När kommunen prövar en ansökan styr förvaltningslagen (2017:900) handläggningsprocessen. Det är Boverket som har tillsynsansvaret över kommunernas handläggning av bostadsanpassningsbidrag.

Om handläggning av ansökningar

Vid en ansökan om bostadsanpassningsbidrag ska kommunen pröva denna utifrån gällande lagstiftning och därefter meddela ett skriftligt beslut. I de fall någon del av beslutet går den sökande emot ska detta motiveras. Den som söker bidrag har alltid rätt att återkomma med en ny ansökan och få en ny prövning. Kommunens beslut om bostadsanpassningsbidrag kan överklagas till förvaltningsdomstol.

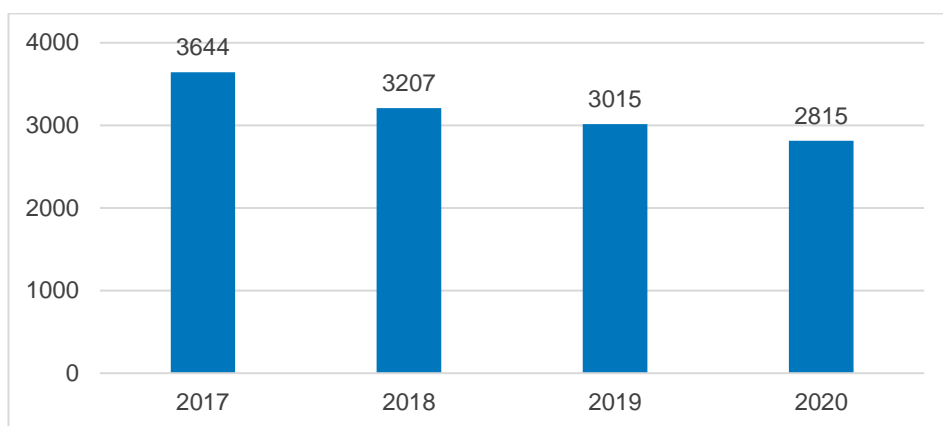
I de fall bostadsanpassningsbidrag har lämnats för bland annat tekniskt avancerad utrustning finns det möjlighet för den enskilde att ansöka om reparationsbidrag. Vid ansökningar om reparationsbidrag ska den sökande av bidraget inkomma med en ansökan varpå fastighetskontoret fattar ett skriftligt beslut i ärendet innan ett eventuellt bidrag betalas ut. Detta gäller för alla anpassningsåtgärder, förutom dörrautomatik.

Fastighetsägare kan ansöka om återställningsbidrag för att ta bort anpassningsåtgärder inne i eller i anslutning till en hyresrätt eller i gemensamma utrymmen vid bostadsrätter. Ansökan sker vanligtvis i samband med att den som ursprungligen anpassat bostaden flyttar. Handläggningen av dessa ansökningar är lik den för bostadsanpassningsbidrag med skillnaden att fastighetsägaren måste ge kommunen anvisningsrätt på bostaden. Detta innebär att kommunen har möjlighet att anvisa lägenheten till en person som är i behov av en anpassad lägenhet. För att få återställningsbidrag ska anpassningen också vara till nackdel för andra boenden.

3 Resultat

3.1 Ansökningar och beslut

Under året inkom 2 800 ansökningar om bostadsanpassningsbidrag till fastighetskontoret, exklusive reparations- och återställningsbidrag. Det är sju procent färre ansökningar om bostadsanpassningsbidrag jämfört med 2019. Detta innebär att antalet ansökningar minskat för tredje året i rad och har nu minskat med över 20 procent jämfört med toppåret 2017. Orsaken till det minskade inflödet är svår att avgöra eftersom fastighetskontoret inte har möjlighet att påverka inflödet av ansökningar. Under 2020 får det dock antagas att coronapandemin påverkat människors möjligheter och vilja att uppsöka sjukvården för att få ett intyg som styrker ens behov av anpassning, vilket in sin tur påverkat möjligheten att ansöka om bidrag.

Figur 1 - Antalet ansökningar om bostadsanpassningsbidrag 2017-2020 (exklusive reparations- och återställningsbidrag)

Andelen ansökningar om bostadsanpassningsbidrag som görs digitalt via e-tjänst ökade marginellt under året från tidigare två till tre procent. Antalet är dock fortfarande mycket lågt, under 100 ansökningar, i förhållande till det totala antalet ansökningar.

Totalt beviljades 2 300 ansökningar om bostadsanpassningsbidrag helt eller delvis under 2020, vilket var i nivå med föregående år. Antalet ansökningar som fick avslag minskade med nästan 13 procent och var knappt 370 totalt.

Ytterligare knappt 300 ansökningar avskrevs (på sökandes begäran eller att sökande flyttat eller avlidit), eller återkallades (på grund av att beslutet inte kunnat verkställas), eller fick sitt beviljade bidragsbelopp justerat nedåt (oftast efter att beslutet verkställts).

	2018	2019	2020
Beviljade (helt eller delvis)	2 652	2 301	2 324
Avslag (helt)	401	419	365
Övriga beslut*	670	470	297
Totalt	3 723	3 166	2 986

Tabell 2 - Antal ärenden med beslut om bostadsanpassningsbidrag 2018-2020, fördelat på typ av beslut (exklusive reparations- och återställningsbidrag)

3.2 Bidragsbelopp och kostnadsintervall

Det totala bidragsbeloppet för bostadsanpassningsbidraget för 2020 blev 53 miljoner kronor, exklusive reparations- och återställningsbidrag. Detta inkluderar även återkallade ansökningar och ändringsbeslut för att justera ned ursprungligt bidragsbelopp. Jämfört med 2019 har kostnaderna minskat med fyra procent, samtidigt som antalet beviljade ansökningar är på samma nivå som föregående år. Minskningen beror till största del på att ansökningar med bidragsbelopp över 100 tusen kronor minskat med nästan 15 procent jämfört med 2019.

	2018	2019	2020
Bidragsbelopp	59,4	55,2	53,0

Tabell 3 - Totalt bidragsbelopp för bostadsanpassningsbidrag 2018-2020 (exklusive reparations- och återställningsbidrag)

Hur stort bidragsbelopp som beviljas varierar stort mellan olika ansökningar. Generellt gäller att ju högre bidragsbelopp, desto mer omfattande handläggning. Det finns dock flera undantag som kan bero på vilken funktionsnedsättning sökanden har, vilken typ av anpassning som bidrag söks för, hur bostaden är utformad och bostadens skick. Till exempel är ansökningar om bidrag till en hiss oftast relativt enkla att handlägga trots att bidragsbeloppen kan vara mycket höga.

Intervall	Antal	Belopp	Medelkostnad
1 – 4 999	958	2 059 000 kr	2 600 kr
5 000 – 19 999	535	6 745 000 kr	9 070 kr
20 000 – 49 999	509	15 665 000 kr	31 140 kr
50 000 – 99 999	178	12 846 000 kr	71 370 kr
100 000 – 999 999	119	16 673 000 kr	161 870 kr
1 000 000 – eller mer	1	1 143 000 kr	1 143 300 kr

Tabell 4 - Antal beviljade ansökningar, belopp och medelkostnad för beviljade ansökningar 2020 fördelat på kostnadsintervall (exklusive reparations- och återställningsbidrag)

Totalt beviljades bidrag, helt eller delvis, för 55,1 miljoner kronor under 2020. Detta inkluderar inte återkallade ansökningar och ändringsbeslut för att justera ned ursprungligt bidragsbelopp. Av dessa var den största andelen, 34 procent, enklare anpassningar som kostade under 5 000 kronor. Detta motsvarar till exempel borttagning av trösklar eller montering av stödhandtag. Endast en mindre andel, drygt tolv procent, kostade mer än 50 000 kronor.

Medelkostnaden för en beviljad ansökan var 23 700 kronor under 2020 vilket är en minskning jämfört med 2019, då det genomsnittliga bidragsbeloppet var 25 600 kronor. Enligt Boverkets rapport för bostadsanpassningsbidraget 2019 (Boverket 2020) var den högsta medelkostnaden 24 400 kronor, vilket dock inkluderade reparationsbidragen. Storstockholm hade i samma rapport 12 870 kronor. Vid motsvarande beräkning för Göteborg skulle medelkostnaden vara 16 700 kronor för 2020.

3.3 Köns- och åldersfördelning

Av de som beviljades bostadsanpassningsbidrag 2020 var 63 procent kvinnor och 37 procent män, vilket i princip är samma fördelning som tidigare år. Medelåldern för en person som ansökte om bostadsanpassningsbidrag var 75 år, vilket innebär att medelåldern fortsatt att minska från 76 år 2019 och 79 år 2018. Fördelningen av beviljade ärenden för olika åldersgrupper har endast ändrats marginellt jämfört med tidigare år.

	2018	2019	2020
Under 18 år	3%	1%	3%
18 – 69 år	23%	23%	21%
70 – 84 år	42%	43%	43%
Över 84 år	31%	34%	33%
Totalt	100%	100%	100%

Tabell 5 - Andel beviljade ansökningar om bostadsanpassningsbidrag 2018–2020, fördelat på åldersintervall (exklusive reparations- och återställningsbidrag)

Skillnaden i genomsnittligt bidragsbelopp mellan män och kvinnor har fortsatt minskat och var 3 250 kronor under 2020, jämfört med 2019 då den var knappt 4 300 kronor. Det genomsnittliga bidragsbeloppet var totalt 24 000 kronor under 2020. Orsaken till den fortsatta minskningen av skillnaden i genomsnittligt bidragsbelopp mellan män och kvinnor är svår att härleda med exakthet. Under 2019 antogs en av orsakerna vara att andelen män boendes i småhus minskade under året, men detta är inte fallet 2020 då andelen istället ökat. Samtidigt har männen i småhus fått en mindre andel av bidragsbeloppen än tidigare. En orsak kan därför antas vara att männens anpassningar varit mindre kostsamma än tidigare år.

	2018	2019	2020
Kvinnor	21 000	24 000	23 000
Män	28 800	28 000	26 000
Totalt	24 000	25 000	24 000

Tabell 6 - Genomsnittligt bidragsbelopp 2018–2020 fördelat på män och kvinnor (exklusive reparations- och återställningsbidrag)

Precis som tidigare år är det tydligt att den genomsnittliga kostnaden för en anpassning minskar med stigande ålder. Behovet vid stigande ålder är i större utsträckning enklare anpassningsåtgärder såsom trösklar, stödhandtag och spisvakt. För barn och yngre personer är det vanligare med mer kostsamma anpassningar som om- och tillbyggnad av badrum och kök, men också installation av hiss, eller till och med tillbyggnader till småhus.

	2018	2019	2020
Under 18 år	56 000 kr	75 000 kr	66 000 kr
18 – 69 år	35 000 kr	33 000 kr	33 700 kr
70 – 84 år	22 000 kr	24 000 kr	20 000 kr
Över 84 år	18 000 kr	18 000 kr	19 000 kr
Totalt	24 000 kr	25 000 kr	24 000 kr

Tabell 7 – Genomsnittligt bidragsbelopp

3.4 Vanligaste åtgärderna

De vanligast förekommande anpassningsåtgärderna under 2020 var, likt tidigare år:

1. anpassning av trösklar
2. montering av stödhandtag
3. installation av automatiska dörröppnare
4. installation av spisvakter
5. ersätta badkar med anpassade duschkabiner/duschrum

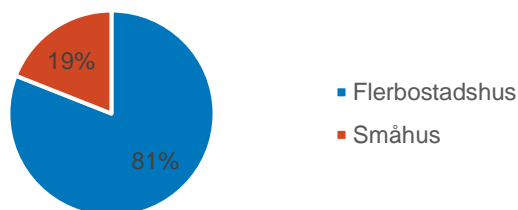
Anpassning av trösklar och montering av stödhandtag är generellt de vanligaste anpassningar som det beviljas bostadsanpassningsbidrag för, även nationellt. Dessa typer av anpassningar står för en stor del av antalet ansökningar men endast för en mindre del av det totala bidragsbeloppet. Handläggningstiden för ansökningar som endast innefattar sådana anpassningar är oftast mycket kort, från samma dag som ansökan kom in, upp till en vecka. Det är också uppskattningsvis endast en sjundedel av de personella resurserna som krävs för sådana anpassningar. Majoriteten av den tid som fastighetskontoret lägger på handläggning under året går till mer omfattande anpassningar som ofta kräver hembesök, offertförfarande och i vissa fall även bygglov och konsultstöd.

De mest kostsamma anpassningarna under 2020 var, likt tidigare år, följande:

1. Installation av hissar
2. installation av automatiska dörröppnare
3. ersätta badkar med anpassade duschkabiner/duschrum
4. ersätta badkar med anpassade duschkabiner/duschrum
5. anpassning av trösklar

3.5 Boendeform

Av de beviljade bidragen gällde 81 procent flerbostadshus och 19 procent småhus. Andelen beviljade bidrag för de olika boendeformerna återspeglar fördelningen av bostadstyper inom Göteborg Stad¹ och är i nivå med föregående år.

Figur 2 - Andel beviljade ansökningar om bostadsanpassningsbidrag 2020 fördelat på boendeform (exklusive reparations- och återställningsbidrag)

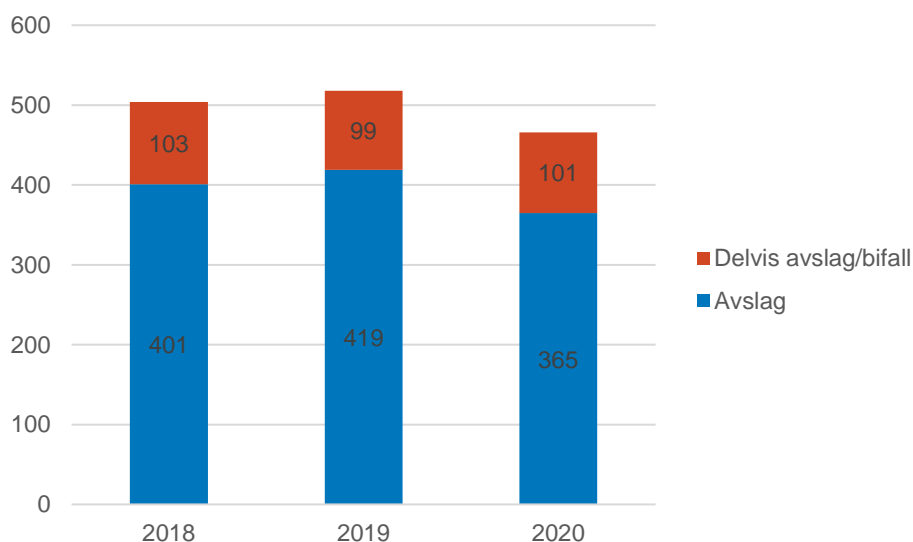
¹ Göteborgs Stad Göteborgsbladet 2019

Kostnaden för bostadsanpassningsbidraget i flerbostadshus uppgick till knappt 38 miljoner kronor och för småhus 17,3 miljoner kronor. För kostnaderna är fördelningen något förskjuten men i grunden fördelad på samma sätt då 69 procent av bidragsbeloppen går till flerbostadshus och 31 procent går till småhus. Jämfört med 2019 har kostnaderna i flerbostadshus minskat något från drygt 40 miljoner kronor, medan kostnaderna i småhus har ökat med strax över 800 tusen kronor.

Den genomsnittliga kostnaden för en anpassning i flerbostadshus har minskat jämfört med föregående år från 23 300 kronor per beviljat bidrag till 20 100 kronor per bidrag. För småhus var ökningen relativt kraftig, från 34 300 kronor till knappt 39 300 kronor per bidrag. Snittkostnaden för anpassningar i småhus är generellt högre än i flerbostadshus. Orsaken till detta är det är vanligare med mer kostsamma anpassningar i småhus som exempel om- och tillbyggnader, eller hissar till entrén eller mellan våningsplan.

3.6 Avslag och överklaganden

Under året avslogs 470 ansökningar helt eller delvis. Avslagen har minskat med strax över tio procent jämfört med 2019. Andelen ansökningar med helt avslag av det totala antalet beviljade ansökningar är på samma nivå som föregående år, strax över tolv procent. Adderar man även de ansökningar som fått delvis avslag/delvis bifall blir andelen istället strax över femton procent för 2020 respektive 2019. Minskningen av antalet avslag är därför i princip i linje med det minskade antalet ansökningar under året.

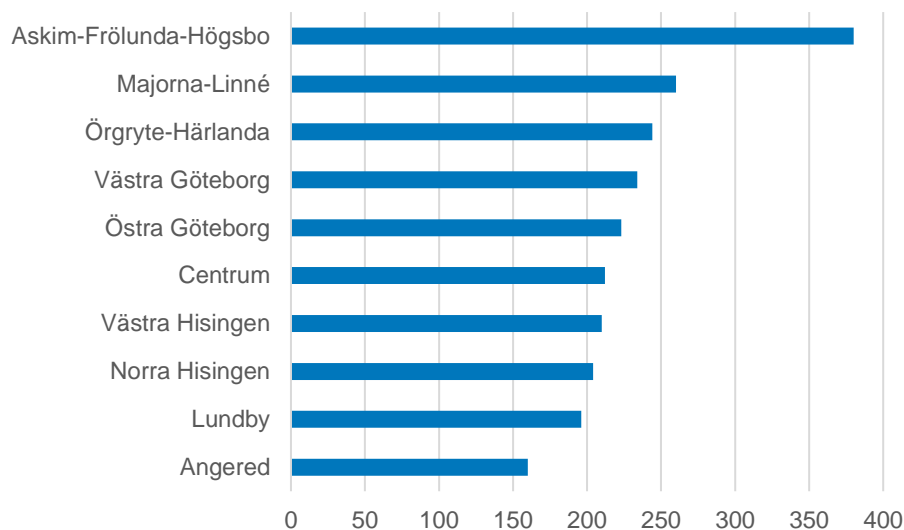
Figur 3 - Antal ansökningar 2018-2020 som fått avslag eller delvis avslag/bifall (exklusive reparations- och återställningsbidrag)

Under 2020 överklagade sökanden sitt beslut i 26 ärenden (38 ärenden 2019) till förvaltningsrätten. Andelen överklaganden i förhållande till antalet avslag minskade något jämfört med 2019, från sju till sex procent. Det innebär att den stora ökningen som skedde mellan 2018 och 2019 i princip har bibehållits. Oavsett förändringar mellan åren är antalet överklaganden väldigt få till antalet, sett till hur många ansökningar som hanteras årligen.

Av de beslut som överklagades av sökanden under 2020 har förvaltningsrätten hittills tagit beslut i sju fall. I ett av dessa fall hade fastighetskontoret meddelat rätten att beslutet skulle omprövas till den sökandes fördel. I två fall har förvaltningsrätten gått emot fastighetskontorets beslut, varav det ena kommer att överklagas till kammarrätten av fastighetskontoret. Totalt har förvaltningsrätten under 2020 beslutat i nittionio överklagade beslut om bostadsanpassningsbidrag. Av dessa är det tre som har gått fastighetskontoret emot.

3.7 Skillnader inom staden

Hur antal beviljade ansökningar och kostnader fördelar sig mellan olika stadsdelar förändras inte nämnvärt mellan åren. Så inte heller för 2020. Likt tidigare år beviljas flest ansökningar från stadsdelen Askim-Frölunda-Högsbo. Stadsdelen står för över sexton procent av de beviljade ansökningarna, vilket är god marginal till Majorna-Linné och Örgryte-Härlanda som är tvåa respektive trea. Dessa tre stadsdelar är befolkningsrika, har hög andel äldre (över 75 år) och/ eller en relativt stor andel flerbostadshus vilket ökar sannolikheten för behov av bostadsanpassningsbidrag. De stadsdelar som hade minst antal beviljade ansökningar var Lundby och Angered, likt tidigare år.

Figur 4 - Antal beviljade ansökningar 2020, fördelade på stadsdel

I relation till antalet invånare i varje stadsdel 2020 hade Askim-Frölunda-Högsbo flest beviljade ansökningar, 5,9 ansökningar per tusen invånare medan Angered hade lägst, 2,9 ansökningar per tusen invånare.

Stadsdel	Antal beviljade ansökningar	Bidragsbelopp (mnkr)	Befolkning	Beviljade ansökningar (per 1000 invånare)
Angered	160	4,2	54 359	2,9
Askim-Frölunda-Högsbo	380	7,2	64 026	5,9
Centrum	212	4,8	64 179	3,3
Lundby	196	4,6	55 098	3,6
Majorna-Linné	260	4,3	64 304	4,0
Norra Hisingen	204	6,5	51 847	3,9
Västra Göteborg	234	7,6	53 871	4,3
Västra Hisingen	210	6,7	57 164	3,7
Örgryte-Härlanda	244	4,4	61 331	4,0
Östra Göteborg	223	4,9	51 748	4,3
Totalt	2 323	55,1	577 927	4,0

Tabell 8 - Antal beviljade ansökningar, bidragsbelopp, befolkning och beviljade ansökningar 2020 per tusen invånare fördelat på stadsdelsnämnder (exklusive återställningsbidrag och felanmälningar).

Flera olika faktorer påverkar hur bidragens storlek och antal fördelar sig mellan stadsdelarna i staden. Bland annat spelar antalet invånare i stadsdelen in, åldersstruktur och vilken typ av bebyggelse (flerbostadshus eller småhus) som är vanligast i stadsdelen. Bebyggelsens ålder har också inverkan på behovet av anpassning i bostaden. Detta påverkar fördelningen av antalet potentiella ansökningar från respektive stadsdel. Till exempel består bostadsbeståndet i Askim-Frölunda-Högsbo till stor andel av både flerbostadshus och småhus samtidigt som de har en stor andel äldre invånare. Angered har en ännu större andel flerbostadshus men en lägre andel äldre. I Västra Göteborg finns den största andelen småhus, men inte lika stor andel äldre (Göteborgsbladet 2019).

3.8 Reparationsbidrag

Antalet ansökningar om reparationsbidrag (tidigare kallad felanmälan) uppgick till 1 300 under 2020. Det är en liten minskning jämfört med föregående år då antalet var 1 400. Kostnaderna ökade dock från 3,5 miljoner 2019 kronor till 4,1 miljoner kronor 2020, främst till följd av fler mer kostsamma reparationer, till exempel för hissar.

Antalet ansökningar som görs digitalt via e-tjänst är likt bostadsanpassningsbidrag mycket få. Under 2020 inkom knappt sex procent av ansökningar via e-tjänst. Jämfört med 2019 är det en stor ökning, vilket beror på att både bidragsformen i sig och själva e-tjänsten infördes under andra halvåret.

Under 2019 mer än fördubblades avslagen jämfört med 2018, vilket var en effekt av att reparationsbidrag skulle hanteras mer som ordinarie ansökningar. Detta var i sin tur är en följd av den nya lagstiftning om bostadsanpassnings-

bidrag som kom 2018. Både antalet och andelen avslag har fortsatt att öka under 2020, men är snarare en effekt av att införandet skedde under andra halvan av 2019 och att nivån då kanske var i underkant. Under tidigare år har reparationer som inte beviljats istället avskrivits varför statistiken är något haltande.

Period	Ansökningar	Beviljade	Avslag	Bidragsbelopp (mnkr)
2018	1 600	1 595	5	4,0
2019	1 381	1 335	13	3,5
2020	1 256	1 212	21	4,1

Tabell 9 - Antal inkomna ansökningar, beviljade bidrag, avslag och bidragsbelopp för reparationsbidrag 2018-2020

3.9 Återställningsbidrag

Totalt inkom 80 ansökningar om återställningsbidrag under 2020. Under året beviljades 80 ansökningar helt eller delvis medan sju avlogs helt.

Återställningsbidrag har generellt få ansökningar per år men har fortsatt öka med åren, dock från mycket låga nivåer. Samtliga beslutade ansökningar utom fyra gällde flerbostadshus, precis som för 2019. Orsaken till avslagen var bland annat att sökande inte var ägare till fastigheten eller att sökande inte hade gett Göteborgs Stad möjlighet att anvisa bostaden till en annan person med liknande behov.

Som en följd av fler ansökningar och fler beviljade bidrag har också det beviljade bidragsbeloppet ökat under 2020, från drygt 800 tusen kronor till över 850 tusen kronor. De vanligast förekommande ansökta åtgärderna under året var likt tidigare år demontering av hiss och dörröppnare.

Period	Ansökningar	Beviljade	Avslag	Bidragsbelopp (tkr)
2018	51	39	4	659
2019	69	63	6	802
2020	77	66	7	859

Tabell 10 - Antal ansökningar om återställningsbidrag 2018-2020

Det är relativt få ansökningar om återställningsbidrag trots att nästan 80 procent av bostadsanpassningarna utförs i flerbostadshus, vilket är en förutsättning för att ansökan ska kunna göras. Några förklaringar kan vara att kännedomen om bidraget är relativt lågt hos fastighetsägarna och att gällande anvisningsrätt gör att fastighetsägaren väljer att inte ansöka om återställningsbidrag hos kommunen. Anvisningsrätten innebär att hyresvärden behöver ge kommunen möjlighet att erbjuda den redan anpassade lägenheten till en person med likande behov. Göteborgs stad har då möjlighet att erbjuda lägenheten till någon från Bostadsenhetens förtursverksamhet. Går det inte att matcha den redan anpassade lägenheten med någon från kön tackar kommunen nej till anvisningen och hyresvärden kan gå vidare med sin ansökan om återställningsbidrag. Fastighetskontoret har tillsammans med fastighetsägare, genom ett samarbetsavtal för kommunala kontrakt, reglerat så att många redan anpassade lägenheter kan återanvändas till personer med liknande behov, vilket minskar

behovet av att ansöka om återställningsbidrag. Det har inte heller skett någon ökning av antalet ansökningar i samband med att den undre kostnadsgränsen på 5 000 kronor togs bort i samband med lagändringen 2019.

3.10 Handläggningstider

Av det totala antalet ansökningar som registrerades under 2020 hade 67 procent fått beslut inom två månader. Det är en minskning med tre procent jämfört med 2019 då 70 procent av ansökningarna fick beslut inom två månader.

Målvärdet för den totala handläggningstiden för samtliga bidragsformer är att 75 procent av ansökningarna ska få sitt första beslut inom två månader. Under 2020 nåddes målvärdet först efter drygt två månader och två veckor, vilket ändå anses vara godkänt givet hur pandemin påverkat verksamhetens förutsättningar för att handlägga ansökningar. För bostadsanpassningsbidrag endast uppnåddes målvärdet efter drygt två månader och tre veckor. Trots att en mindre andel fått beslut inom två månader jämfört med 2019 minskade den genomsnittliga handläggningstiden från 50 till 44 dagar. Detta beror på att den genomsnittliga handläggningstiden beräknas endast på de ansökningar som fått ett beslut, och tar inte hänsyn till de ansökningar som saknar beslut under perioden.

	2018	2019	2020
Andel ärenden som fått beslut inom två månader (procent)	72	70	67
Genomsnittlig handläggningstid per ärende (dagar)	49	50	44

Tabell 11 – Nyckeltal för handläggningstid 2018-2020

Handläggningstiden varierar stort mellan de olika bidragsformerna. Reparationsbidrag handläggs snabbt, oftast en till tre dagar. Återställningsbidrag tar längre tid, mellan tre och fyra veckor. För bostadsanpassningsbidrag är ansökningarna mycket mer varierande vilket påverkar handläggningstiden. Generellt gäller att ju mer komplicerad en ansökan är desto längre tid att handlägga. Graden av komplexitet beror i sin tur på vilken typ av anpassning bidrag söks för, hur bostaden ser ut och vilken funktionsnedsättning personen som ansöker har. I enklare ansökningar, som ofta innefattar åtgärder som trösklar, stödhandtag eller spisvakt kan beslut i stor utsträckning fattas samma dag eller inom några dagar efter att ansökan registrerats. I mer kostnadskrävande ärenden är det fler moment som måste göras innan beslut kan fattas vilket påverkar handläggningstiden. Handläggaren gör i stor utsträckning platsbesök, är behjälplig med att ta in fastighetsägarens medgivande samt offert på aktuell anpassning.

3.11 Total kostnad per invånare

Den totala kostnaden för de olika bidragsformerna bostadsanpassningsbidrag, reparationsbidrag och återställningsbidrag sammantaget 2020 var 100 kronor räknat per invånare (579 281, Göteborgsbladet 2020). Det är en ytterst marginell minskning jämfört med föregående år per invånare men totalt drygt 2,3 miljoner kronor sett till det totala antalet medborgare.

	2018	2019	2020
Totalt* bidragsbelopp samtliga bidragsformer	64,4 mnkr	59,6 mnkr	58,1 mnkr
Kostnad per invånare	114 kr	104 kr	100 kr

Tabell 12 - Totalt bidragsbelopp 2018-2020 för samtliga bidragsformer (inklusive återkallade ansökningar och ändringsbeslut för att justera ned ursprungligt bidragsbelopp) och kostnad per invånare

En jämförelse av bostadsanpassningsbidragets kostnader i övriga landet visar att det är stor skillnad mellan hur mycket pengar i genomsnitt som kommunerna lägger per invånare. Enligt Boverkets statistik för 2019 (Boverket 2020) uppgick kostnaden i medeltal till 99 kronor per invånare. Men skillnaderna varierade mellan 1 och 363 kronor per invånare.

4 Verksamhetsutveckling

Pandemins påverkan på verksamheten

Även fastighetskontorets verksamhet för bostadsanpassningsbidrag har påverkats av den globala coronapandemin under 2020. Handläggning har successivt förändrats till att nästan helt bedrivs hemifrån. Detta har ställt stora krav på verksamheten att skapa nya rutiner för att få handläggningen att fungera. En utmaning har varit att minska pappershantering och gå över till mer digitala lösningar.

En nödvändig del i utredningen av många ansökningar är att genomföra ett besök på plats i bostaden. Detta har i många fall kunnat ersättas med att söka, i större utsträckning än normalt, själv fått skicka in foton eller video på det som behöver anpassas. I de fall ett platsbesök ändå varit nödvändigt har det genomförts med skyddsutrustning och genom att hålla avstånd. Fokus har hela tiden varit att skydda de som söker bostadsanpassningsbidrag då de ofta tillhör någon av riskgrupperna. Tack vare de förändrade rutinerna har endast ett fåtal ansökningar behövt pausats under året för att handläggningen inte har kunnat slutföras på grund av pandemin.

Antalet inkomna ansökningar har varierat mer under året jämfört med tidigare år. Detta grundar sig sannolikt i de restriktioner i samhället som i omgångar minskat personers möjlighet att uppsöka sjukvården för att få sina behov om bostadsanpassning intygade. Under andra kvartalet minskade antalet ansökningar kraftigt jämfört med samma period föregående år. Under andra halvåret skedde en viss återhämtning av detta, till och med till den grad att antalet ansökningar för perioden översteg samma period 2019. Samma mönster har även förekommit i andra storstadskommuner som Stockholm och Malmö.

Fortsatt nöjda sökanden

Under andra halvåret 2020 genomfördes en kundundersökning som på nytt visade att de personer som ansöker om bostadsanpassningsbidrag är fortsatt mycket nöjda med handläggningen. Nöjd-kund-index blev 79 vilket är två enheter högre än föregående år. Drygt 80 procent av de som svarat på enkäten är totalt sett nöjda med fastighetskontorets hantering av deras ansökan och 78 procent instämmer i att de kan rekommendera fastighetskontoret till andra. Med bakgrund av den pågående pandemin visar resultatet från kundundersökningen att de anpassningar verksamheten genomfört för att anpassa sig till rådande omständigheter inte påverkat nöjdheten hos de ansökt om bidrag. Inte heller det faktum att handläggningstiderna varit längre för många av de som svarat på enkäten än tidigare år verkar ha påverkat nöjdheten.

Ett NKI över 70 indikerar hög kundnöjdhet som ofta visar sig genom att flertalet av de frågor som ställs för att förklara NKI besvaras med en stor andel som ger höga betyg. De viktigaste utvecklingsområdena för ökad kundnöjdhet

är att fastighetskontorets personal är tillgänglig, engagerad, svarar snabbt på frågor och visar förståelse för kundens förutsättningar och behov.

Ny rättspraxis för hjälpmedelsförråd och ändrade regler för trappklättrare inom Göteborgs stad

I slutet av december 2020 avgjorde Högsta Förvaltningsdomstolen det mål som varit uppe avseende hjälpmedelsförråd för elrullstol. Domen innebär att bostadsanpassningsbidrag inte längre kan beviljas för att anordna ett fristående förråd för förvaring av hjälpmedel. Domens påverkan på verksamheten blir på kort sikt att möjligheten att anpassa för förvaring av hjälpmedel begränsas till bostaden, andra utrymmen i fastigheten och i enstaka fall anpassning eller utbyggnad av befintligt förråd. I några fall kan detta leda till mer omfattande anpassningar än vad som tidigare var nödvändigt när till exempel källarförråd behöver anpassas för nivåskillnader och med dörröppnare.

De ekonomiska konsekvenserna av domen bör bli att kostnaderna för ansökningar om förvaring av hjälpmedel initialt minskar. Under 2020 beviljades bostadsanpassningsbidrag för cirka en miljon kronor för sådana anpassningar. En del av denna kostnad kommer föras över till att man beviljas bidrag för att på annat sätt anpassa bostaden för att förvara sina hjälpmedel.

Under 2021 kommer Trafiknämnden att införa nya regler för användandet av trappklättring i Göteborg. Tjänsten kommer på grund av de säkerhetsrisker som är förknippade med den att tidsbegränsas till sex månader. Personer som har fortsatt behov av trappklättrare blir därefter hänvisade till att uppfylla behovet på annat sätt. Antalet ansökningar om bostadsanpassningsbidrag för trapphissar kan därför komma att öka framöver.

5 Sammanfattande slutsatser

Fortsatt färre ansökningar än tidigare år

Likt 2019 har antalet ansökningar om bostadsanpassningsbidrag som skickats in till fastighetskontoret fortsatt att minska. Det innebär att antalet ansökningar minskat för tredje året i rad, totalt 23 procent sedan 2017. Med samtliga bidragsformer inräknat är minskningen 20 procent sedan 2017. Nedgången under 2020 har sannolikt påverkats av den pågående coronapandemin som minskat personers möjlighet och vilja att uppsöka sjukvården för att få sitt behov av bostadsanpassning intygat.

Jämfört med andra kommuner har både Stockholm och Malmö haft liknande nedgång under 2020 som Göteborg. Stockholm delar även tidigare års nedgångar med Göteborg, medan Malmö har haft relativt jämna nivåer av antalet ansökningar. Om minskningen av antalet ansökningar Göteborg kommer att fortsätta även under 2021 går i nuläget inte att säga. Att bedöma framtida nivåer för både ansökningar och kostnader är svårt eftersom fastighetskontoret saknar möjlighet att påverka inflödet av ansökningar och måste bevilja bidrag enligt den lagstiftning som finns.

Relativt liten påverkan av pandemin på resultatet

Förutom en viss påverkan på antalet ansökningar har coronapandemin även påverkat verksamheten på annat sätt. Resultatet från 2020 visar dock att pandemins påverkan varit större på verksamheten och de som arbetare i den än på resultatet för de den är till för. Omställningen till att arbeta i princip heltid hemifrån under våren har kunnat genomföras med minimal påverkan på de som ansökt om bidrag. Verksamheten har lyckats ställa om och kunnat hantera de ansökningar som kommit in, om än med viss fördröjning. Minskningen av andelen ansökningar som fått sitt beslut inom två månader har varit relativt liten och fördröjningen endast ett par veckor i genomsnitt. Den nöjdhetsundersökning som genomfördes under augusti månad visade också att de sökandes nöjdhet (Nöjd-kund-index, NKI) till och med ökat under 2020 från 77 till 79. Sammantaget ger detta en förhoppning om fortsatt gott resultat under 2021 då restriktioner på grund av coronapandemin fortsatt förväntas påverka verksamheten under året.

Fastighetskontoret

Telefon: 031-365 00 00 (kontaktcenter)

E-post: fastighetskontoret@fastighet.goteborg.se

